

Olvasóink írják

Ráktanyai hósvatag

Az utóbbi években már-már legedés észlelőhelyé vált Ráktanya. Az évvégéket is általában itt töltjük — a múlt év végén ugyan nem volt kedvező a holdfázis, de mégis elhatároztuk, hogy felmegyünk a Bakonyba, hiszen még úgyszem láttuk onnan a teleholdat.

December 29-én hárman dőcögtünk a vonaton Márkó felé: Sebők Gyuri, Szabó Rita és jómagam. Várpalota után kezdtünk csak hitelt adni a tévé katasztrófahíreinek. Márkónál már hósvatag közepén találtuk magunkat. Hamar rájöttünk, hogy a hárskúti buszra hiába is várnánk! Szerencsére egy platós Uaz felvett bennünket, és nemsokára találkoztunk is az első elakadt járművel, egy hókotróval. Előkerültek a lapátok, hamar kiástuk a masinát. Kevéssel Hárskút előtt találkoztunk egy hómaróval, amely hatalmas hóförgőteget lövellve küszködött a hófallal.

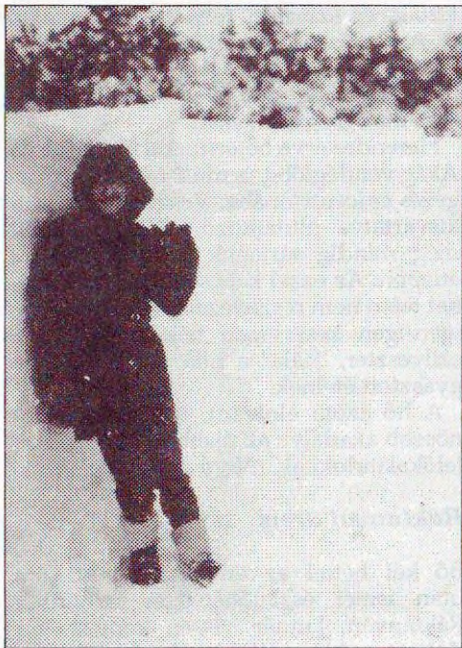
Eközben szépen kitisztult a horizont, és a nagy, vörös napkorong éppen nyugodni készült. Megálltunk hát a falu határában, és fotózni kezdtünk. Volt is mit! A viharos szél fantasztikus hóformációkat tornyozott fel, melyek keresztmetszetét kiválóan megfigyelhettük — hála a hómarónak. Mintha egyetlen pillanat alatt fagyott volna szikrázó jégkristályokká a háborgó tenger! A tajtékos hullámok 170–180 cm magasak voltak, ellenben a hullámvölgyekre alig 30 cmnyi hó jutott.

Erősen sötétedett már, mire a téesz sarkáig jutottunk, pedig addig a traktornyomon elég kényelmesen lehetett gyalogolni. Ráktanya felé tett első lépéseinknél rögtön combközépig érő hóval kellett megküzdenünk. Gyuri taposta elöl a havat, ami bizony nem volt kis feladat, hiszen sokszor csak a csomagokra támaszkodva tudta kihúzni lábát! Az út egyáltalán nem látszott. A táv harmadánál kereszteztünk egy traktor-

nyomot, és bizony felmerült, hogy inkább visszafordulunk a nyomot követve, hiszen a traktor bizonyosan lakott helyre tartott. Mégis inkább folytattuk az utat, bízva abban, hogy a 27-én — állítólag — elindult előrs fűtött szobával vár ránk.

Talán a siratófalnál volt a legkeservebb az előrehaladás. A mászor meredek lejtő most csupán szelíd lankának tűnt. A másfél-kétnézetes bokrok csak bokáig értek, ha ugyan kilátszottak a fehérségből. Ezt a havat senki emberfia nem taposta előttünk!

Közben a felhők lassan eloszlottak, és a telehold ezüst fénnel vonta be a tájat. Szikrázott a hó, és mindez végtelen, halotti csenddel párosult. Mégsem tudtuk igazán értékelni ezt a természet adta színjátékot — nehéz csomagokkal, teljesen átázott ruhában, holdfáradtan valahogy nem voltunk igazán fogékonyak.

A hárskúti hófallnál...

Elkeseredett küzdelem után értünk az MCSE-ház közelébe. Nem világítottak az ablakok, de reméltük, hogy biztosan

vannak bent, csak leoltották a lámpát, hogy ne zavarja az észlelést. Az ám, de a kémény sem füstölt, az utolsó métereknél pedig láttuk azt is, hogy a rács zárva van! Több mint öt órányi hótaposás után végre felértünk (máskor ugyanez az út háromnegyed óra alatt megjárható). Sehol senki, csak a hideg szoba. Szerencsére volt a kályha mellett némi tüzelő, így hamarosan sikerült felfűteni az MCSE-szobát 6 fokra.

Másnap reggel ragyogó napfényben indultunk visszafelé. Sokkal könnyebben haladtunk, és jól szórakoztunk tegnapi esésnyomainkon. Félúton találkoztunk Kereszturi Ákossal, aki bölcsőbb volt, és a faluban aludt.

A traktornyomokhoz érve motorzúgást hallottunk. Három traktor közeledett, hatalmas tolólapokkal felszerelve. Az erdészettől jöttek, hogy megtisztítsák a fontosabb erdei utakat. Herendre tartottak, és szívesen felvettek bennünket is. Az erdészek szerint 1971 óta nem volt ekkora hó ezen a vidéken. Már egy hete dolgoztak reggeltől estig az erdőgazdasági utak megtisztításán.

Herendre érve betértünk a hírhedt Lila Akác vendéglőbe, a múlt nyári ételmérgezés epicentrumába. Vesztemre, mert a kisvártatva mutatkozó jelzések szerint még mindig tartanak szalmonellát az étlapon. Az ezzel kapcsolatos eseményeket talán nem részletezem, mindenesetre igen-igen keservesen telt számomra a szilveszter, "hála" a Lila Akácban elfogyasztott ételnek.

A hó azóta elolvadt, így nincs különösebb akadálya az újabb ráktanyai észlelőkalandoknak. *(Nagy Zoltán Antal)*

Ráktanyai árvíz

Bő két héttel az emlékezetes hócsata után ismét észlelőhétvégét tartottunk Ráktanyán. Január 14-én koraeste indultam neki az útnak. Kevésbé vállalkozó kedvű társaim, akik kocsival elhoztak Hárskútig, száz méter gyaloglás után inkább hazamentek.

Nyoma sem volt a két héttel azelőtti havas világnak. Nem mondom, az út

ugyancsak cuppogott, és néhány helyen maradt valami kis hókupac is, de egészében sétagaloppnak tűnt ez a kis gyaloglás. A Kőszoros-völgynél kezdett a dolog gyanússá válni. Az még csak hagyján, hogy a máskor csontszáraz Öregfolyás szélesen hömpölygött, de a domboldalról is száz és száz ér sietett a völgybe! A siratófal előtt gyanús volt a csend. A gyér világításnál annyit sejtettem, hogy végre sima az út, bár maradt valami kis hó rajta. Igen ám, csak hogy a hó alatt bokáig ért a víz, és amint közeledtem a siratófalhoz, a zseblámpa fényénél kiderült, hogy az a nagy simaság nem más, mint egy kis tő jege, melyet az előttem arra járók feltörtek. Amint a víz csizmaszárig ért, inkább visszaforultam, és nem kockáztattam meg a vízi átkelést.

Hogyan lehetne átjutni a túlsó partra? Nem volt sok kedvem az erdőn át kerülni a Stella-forrás felé — a szurdokban csak mélyebb lehet a víz. A falu felé, a legelő helyén is gyanús csillogást észleltem... Nem maradt más hátra, mint a hídépítés. Megkerestem az Öregfolyás legkeskenyebb szakaszát, egy vastagabb ágat átvetettem a két part között, és megpróbáltam átegyensúlyozni a "hídon". Hidam közepén ugyan bokáig ért a víz, de némi kísérletezés után sikerült egyetlen elszánt lendülettel a túlsó partra jutnom.

Utána már valóban sétagalopp volt az út, nem számítva némi sárdagasztást, ami ebben az évszakban egészen természetes ezen a tájon.

Odafent tudtam csak meg, hogy a többiek sem jártak sokkal jobban. Hidat ugyan nem kellett emelniük, mivel a napvilágnál még sikerült megfelelő gázlót találniuk. Bakos Gazsi azonban ugyancsak pórul járt, mivel a "vízi átkelést" választotta, és derékig merült a siratófal előtti felduzzadt vízbe!

Azt hiszem, ezekhez a kalandokhoz képest egy-két leszakadt kipufogó igazán semmisségnek tűnik, így igazán nem értem a nyári autósok panaszkodásait... Az óvatosabbaknak továbbra is a Bakonybél felől vezető erdőgazdasági utat ajánlom. *(Mizser Attila)*

Apróhirdetések

ELADÓ Zeiss orthoszkopikus okulárok: 16 mm (4000 Ft), 26 mm (5000 Ft), 30 mm-es Erfle-okulár (3000 Ft), 12x50-es binokulár (Chinon, triple tested) 6000 Ft. **VENNÉK** 86/600-as akromátot. Kedves György, 4264 Nyírábrány, Hajnal u. 23.

ELADÓ 20x60-as Tento binokulár, 63/840-es refraktor, 60/910-es apokromatikus objektív tubussal, okulárkihuzattal, fordítóval és 2 db okulárral. Érdeklődés péntek, szombat, vasárnap délutánonként. Harnicsár József, 8000 Székesfehérvár, Benke F. u. 16.

ELADÓ 100/500-as fő- és 25 mm-es segédtükrökkel szerelt reflektor. Mindkét optika MOM gyártmányú (garantáltan $\lambda/8!$) $Al+SiO_2$ bevonatú. Kifejezetten igényesnek! Ára: 6500 Ft. (A cső a főtükör-foglalatot kivéve Proxima gyártmányú.) **ELADÓ** 100/1027 Csatlós-féle főtükör (1500 Ft), 16 mm-es 60° LM-jű Erfle (1500 Ft), W 58 zöld szűrő, W 25 vörös szűrő okulárhoz (250-250 Ft), 43/150 akromát alumíniumfoglalatban (600 Ft), 57/190 akromát alumíniumfoglalatban (700 Ft), Zenit fényképezőgép segédtükre (150 Ft). Vicián Zoltán, 1035 Budapest, Kerék u. 22. I/6.

ELADÓ gyári minőségű fogasléces okulárkihuzat. 70 mm hosszú, 70 mm átmérőjű sík rögzítőperem, 45 mm-t állítható, 32 mm-es foglalat (Zeiss-adapter megoldható). Ára 3000 Ft. Dán András, 2091 Etyek, Alsóvölgy u. 7. Tel.: 115-4713.

Útitársnőt keres középkorú hölgy marokkói autós túrára a napfogyatkozás megfigyelésére. Érdeklődni az MCSE címén lehet (1461 Budapest, Pf. 219.).

ELADÓ 70/450-es orosz gyári refraktor, szintén eladó 10,5 cm-es f/4-es RFT. Babcsán Gábor, 1021 Budapest, Alsóvölgy u. 13.

ELCSERÉLNÉM 2,8/135-ös használatlan, kifogástalan állapotú Praktikar telemet (MC-s, bajonettes, elektromos) M 42x1-es csatlakozású 2,8/135-ös v. 4/200-as telékre értékegyeztetéssel (pl. Pentaconra, Sonnarra vagy szovjetekre is). Esetleg eladom, irányár: 3600 Ft. Rómer János, 5540 Szarvas, IV. ker. 260. Tel.: (66) 312-668 (este).

ELADÓ akromátok szimmetrikus okulárhoz: 8/14,71 mm (280 Ft/db), 9/17,68 mm (280 Ft/db); tetőél prizma 40 mm-es sugárkúphoz (4000 Ft), 28 mm-es Plössl-okulár dioptriaállítással (2000 Ft), 20 mm-es Erfle-okulár dioptriaállítással (1500 Ft), Zeiss 1:6,3 projektor (2000 Ft), 1°8-os léptetőmotor felező vezérléssel. Sebők György, 1062 Budapest, Székely Bertalan u. 12/a., tel.: 132-6262.

ELADÓ egy 16 mm-es Zeiss-Huygens okulár. Irányár: 2300 Ft. **ELADÓ** UPA-5M nagyítógép minden felszereléssel. Irányár: 4500 Ft. **VENNÉK** Telementor mechanikát. Lantos Zsolt, tel.: 226-2682.

ELADÓK leselejtezett, elektromos felhúzású mechanikus kapcsolóórák. 24 óra alatt fordulnak körbe. Alapobjektíves és kisebb telével készített fotók vezetéséhez alkalmas óramű barkácsolható belőle. Távcsőhöz óraműnek nem alkalmas. Ára postaköltséggel 1200 Ft/db. Imre Zoltán, 1117 Budapest, Irinyi J. u. 42., 1116. szoba. Tel.: (1) 185-3107 vagy (96) 310-983.

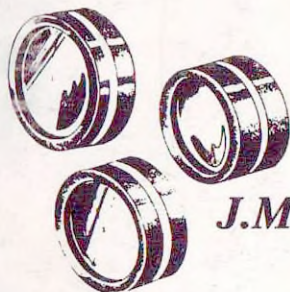
A CSILLAGÁSZATI ÉVKÖNYV alábbi kötetei rendelhetők meg az MCSE-től (1461 Budapest, Pf. 219.) kizárólag rózsaszín postautalványon történő befizetéssel: 1977, 1978, 1980, 1981, 1984, 1985, 1986, 1987, 1992, 1993. Az évkönyvek ára kötetenként 130 Ft.

Jelen számunk képfeldolgozási munkáiban
KISS LÁSZLÓ ÉS TARACSAK GÁBOR
MŰKÖDÖTT KÖZRE.

Közelebb hozzuk a világot...!

Az "AstroTech" márciusi ajánlata :

Az objektív elé szerelendő napszűrők előírászerű kezelés esetén tökéletes biztonságot nyújtanak Napészleléskor. 5 cm-től 35 cm-es objektív átmérőig kínálunk szűrőket, háromféle színhatással (kék, vörös, fehér). Áruk az átmérővel nő. Binokulárokhoz egy pár már 16000 Ft-ért!

J.M.B. napszűrők 3-5 év garanciával!
ár: 10820 - 42100 Ft + ÁFA

Az AstroTech KKT. az éjjellátó készülékeket forgalmazó STANO Components kizárólagos hazai disztribútora. Thousand Oaks Optical és J.M.B. napszűrők valamint az S.B.I.G. CCD kamerák hazai dealere. Megrendelésre bármilyen MEADE és CELESTRON távcsövet, tartozékot behozunk. Külön kérésre ezektől eltérő cégek termékeinek importját is lebonyolítjuk!

Felhívjuk az amerikai termék-árakat ismerő amatőrök figyelmét, hogy a Sky and Telescope-beli árakhoz 15-30% -os csomagolási és szállítási költséget is hozzá kell adni, ez is az áru értékét növeli! Az így megnövelt árra terheli a VÁM a 2% vámkezelési díjat, 3% statisztikai illetéket, általában 12% körüli vámot, és a 25% ÁFÁ-t! Sajnos így lesz a 105 Ft-os dollárból 177-200 Ft-os!

PROJECT STAR kézi spektroszkóp ára: 7000 Ft + ÁFA

Kitűnő iskolai bemutatási eszköz! Vizsgálható vele a különböző fényforrások színképe, pl. a Nap sok Fraunhofer-vonala is!

astroTech

Műszer- és számítástechnika KKT. BAJA, Szegedi út, PF.766 Tel/fax.: (79)-324-027
Tel.: (79)-322-912